

Cyllid / Finance

Pennaeth Cyllid / Head of Finance: Dewi Morgan

Gofynnwch am/Ask for: Dewi Morgan

☎ (01286) 682684

✉ dewiaeronmorgan@gwynedd.llyw.cymru

Ein Cyf / Our Ref: DAM/BME

Eich Cyf / Your Ref:

29/09/2026

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Swyddfa Archwilio Cymru

1 Cwr y Ddinas

Caerdydd

CF10 4BZ

Sylwadau ynghylch datganiadau ariannol 2025-26

Darperir y llythyr hwn mewn cysylltiad â'ch archwiliad o ddatganiadau ariannol Cyngor Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026 at ddiben mynegi barn ynglŷn â'u gwirionedd a thegwch a'u paratoi'n briodol.

Yr ydym ni'n cadarnhau hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred ar ôl gwneud yr ymholiadau a oedd yn ddigonol yn ein tyb ni, y gallwn gyflwyno'r sylwadau canlynol i chi.

Sylwadau'r rheolwyr

Cyfrifoldebau

Yr ydym ni wedi cyflawni ein cyfrifoldebau am:

- baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â gofynion deddfwriaethol a Chod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol 2025-26; yn arbennig mae'r datganiadau ariannol yn rhoi golwg gywir a theg yn unol â hwy;
- dylunio, gweithredu, cynnal ac adolygu rheolaeth fewnol i atal a chanfod twyll a gwallau.

Gwybodaeth a ddarparwyd

Rydym wedi darparu'r canlynol ar eich cyfer:

- mynediad llawn at:
 - yr holl wybodaeth yr ydym yn ymwybodol ohoni sy'n berthnasol i baratoi'r datganiadau ariannol megis llyfrau cyfrifon a dogfennaeth ategol, cofnodion cyfarfodydd a materion eraill;
 - gwybodaeth ychwanegol yr ydych chi wedi gofyn amdani gennym ni at ddiben yr archwiliad; a
 - mynediad digyfngiad at aelodau o staff y penderfynoch chi fod angen cael tystiolaeth archwilio ganddynt;

- canlyniadau ein hasesiad ni o'r risg y gallai'r datganiadau ariannol fod wedi'u cam ddatgan yn berthnasol o ganlyniad i dwyll;
- ein gwybodaeth ni am dwyll gwirioneddol neu dwyll tybiedig yr ydym ni'n ymwybodol ohono ac sy'n effeithio ar Gyngor Gwynedd ac sy'n cynnwys:
 - rheolwyr;
 - cyflogeion sydd â rolau arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol; neu
 - eraill lle gallai'r twyll gael effaith berthnasol ar y datganiadau ariannol;
- ein gwybodaeth ni am unrhyw honiadau o dwyll gwirioneddol, neu dwyll tybiedig, sy'n effeithio ar y datganiadau ariannol a gyflëwyd gan gyflogeion, cyn-gyflogeion, rheoleiddwyr neu eraill;
- ein gwybodaeth ni am bob achos hysbys o ddiffyg cydymffurfio gwirioneddol neu ddiffyg cydymffurfio tybiedig â deddfau a rheoliadau y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol;
- gwybodaeth am bwy yw'r holl bartïon cysylltiedig a'r holl berthnasodd a thrafodion partïon cysylltiedig yr ydym yn ymwybodol ohonynt.

Sylwadau am y datganiadau ariannol

Mae'r holl drafodion, asedau a rhwymedigaethau wedi cael eu cofnodi yn y cofnodion cyfrifyddu ac fe'u hadlewyrchir yn y datganiadau ariannol.

Mae'r dulliau, y data a'r tybiaethau arwyddocaol a ddefnyddiwyd i lunio amcangyfrifon cyfrifyddu, a'u datgeliadau cysylltiedig, yn briodol i gyflawni cydnabyddiaeth, mesuriad neu ddatgeliad sy'n rhesymol yng nghyd-destun y fframwaith adrodd ariannol perthnasol.

Rhodddwyd cyfrif priodol am berthnasodd a thrafodion partïon cysylltiedig ac maent wedi cael eu datgelu'n briodol.

Lle cafwyd digwyddiadau ar ôl y dyddiad adrodd yr oedd yn ofynnol gwneud addasiad ar eu cyfer neu eu datgelu, mae'r holl addasiadau a datgeliadau hyn wedi cael eu gwneud.

Mae pob ymgyfreithiad a hawliad gwirioneddol neu bosibl hysbys y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol wedi cael eu datgelu wrth yr archwilydd a rhodddwyd cyfrif amdanynt ac maent wedi cael eu datgelu yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol.

Nid oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol, gan gynnwys hepgoriadau, yn y datganiadau ariannol. Mae effeithiau camddatganiadau nas cywirwyd a ganfuwyd yn ystod yr archwiliad yn amherthnasol, yn unol ac ar y cyd, i'r datganiadau ariannol o'u cymryd yn eu cyfanrwydd. Ceir crynodeb o'r eitemau hyn isod:

- Dosbarthwyd gwerth £2.5m o waith adeiladu newydd a'i gategoreiddio fel ychwanegiadau Tir ac Adeiladau yn hytrach na fel Asedau heb eu cwblhau. O ganlyniad, nid oedd y gwaith dymchwel yr adeilad gwreiddiol ar y safle wedi ei drin fel amhariad gwerth £0.3m. Roedd gwerth Tir ac Adeiladau wedi gor-ddatgan cyfanswm o £2.8m. Gan nad yw'r camgymeriad yn faterol, nid ydym wedi gweithredu'r cywiriad hwn. Bydd sefyllfa'r adeilad yma yn derbyn sylw yng nghyfrifon 2026-27, ac mae'n debygol y bydd yn weithredol erbyn diwedd y flwyddyn beth bynnag ac felly angen ei ailbriso.
- Roedd saith adeilad arall oedd yn cael eu hadeiladu hefyd wedi eu trin fel Tir ac Adeiladau gweithredol, gyda gwerth net o £0.75m. Bydd sefyllfa'r adeiladau yma hefyd yn derbyn sylw yn nghyfrifon 2026-27, ond gan nad yw'r camgymeriad yn faterol, nid ydym wedi gweithredu'r cywiriad hwn.
- Roedd sawl gwall dibwys wedi eu canfod mewn perthynas â gwaith indecsio eiddo ar 31 Mawrth 2026. Roedd hyn yn cynnwys asedau wedi eu hepgor o'r broses indecsio ac indecsau anaddas wedi eu defnyddio ar gyfer rhai eiddo gan arwain at rai eiddo yn cael eu hepgor o'r broses ailbriso. Gyda'i gilydd roedd gwerth y camgymeriadau dros y trothwy dibwys gyda chyfanswm o £0.385m. Roedd y broses yma yn ofyniad newydd yn y maes yma gan CIPFA ar gyfer cyfrifon 2025-26 a bydd y drefn indecsio yn cael ei hadolygu a sefyllfa'r adeiladau hyn yn derbyn sylw pellach yng nghyfrifon 2026-27. Gan nad yw'r camgymeriad yn faterol, nid ydym wedi gweithredu'r cywiriad hwn yng nghyfrifon 2025-26.
- Roedd credydwr gwerth £0.349m yn ymwneud â gwaith Cyfalaf wedi ei gronni ar ddiwedd y flwyddyn er nad oed y gwaith cysylltiedig wedi ei gyflawni erbyn 31 Mawrth 2026. Roedd y driniaeth yma wedi deillio o brosesau penodol yn ymwneud â hawliadau grant a hefyd wedi golygu bod gwerth £0.349m wedi ei gofnodi fel ychwanegiadau Tir ac Adeiladau. Mae'r driniaeth dechnegol gywir ar gyfer y broses cronni ar ddiwedd y flwyddyn yn cael ei gynnwys fel rhan o gyfarwyddiadau blynyddol i staff y Cyngor. Bydd pwyslais ychwanegol yn cael ei roi ar y gofynion hyn ar gyfer cyfrifon 2026-27 gyda chyfeiriad ychwanegol penodol at y gofynion o ran cyflwyno unrhyw hawliadau grantiau. Gan nad yw'r camgymeriad yn faterol, nid ydym wedi gweithredu'r cywiriad hwn.

Sylwadau gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio

Rydym yn cydnabod bod y sylwadau a wnaed gan y rheolwyr, uchod, wedi cael eu trafod gyda ni.

Rydym yn cydnabod ein cyfrifoldeb am baratoi datganiadau ariannol gwir a theg yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol. Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 29 Medi 2026.

Yr ydym yn cadarnhau ein bod wedi cymryd pob cam y dylem fod wedi'i gymryd er mwyn ein gwneud ein hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac er mwyn cadarnhau ei bod wedi cael ei chyfleu i chi. Rydym yn cadarnhau, hyd y gwyddom, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad ydych chi'n ymwybodol ohoni.

Llofnodwyd gan:

Dewi Aeron Morgan
Pennaeth Cyllid

29 Medi 2026

Llofnodwyd gan:

Cadeirydd Pwyllgor
Llywodraethu ac Archwilio

29 Medi 2026